

UNIVERSITAT DE LLEIDA
FACULTAT DE CIÈNCIES DE L'EDUCACIÓ

TITULACIÓ: Grau en Treball social

CODI: 101717 **MATÈRIA:** Intervenció individual i grupal

MÒDUL: XII. Mètodes d'intervenció en Treball social

PROFESSOR/A RESPONSABLE: Pilar Quejido

EQUIP DOCENT: Pilar Quejido

CURS ACADÈMIC: 2013/2014

CARÀCTER: Obligatòria

CURS: 2n

SEMESTRE: Anual

CRÈDITS ECTS: 12

IDIOMA D'IMPARTICIÓ: Català

COMPETÈNCIES

- Adquirir capacitat crítica, d'anàlisi i síntesi.
- Comunicació oral i escrita en llengua materna.
- Treball en equip, lideratge.
- Adquirir una comprensió crítica dels models d'intervenció en treball social.
- Saber aplicar els mètodes i tècniques del treball social als diferents àmbits i camps d'intervenció.
- Saber interactuar eficaçment amb les persones, mostrar empatia i capacitat de mediació en la resolució de conflictes.
- Dissenyar processos de planificació de la intervenció social, tant a nivell individual i familiar com grupal.

OBJECTIUS

- Conèixer els principals **mètodes i tècniques** per a interactuar amb **individus, famílies i grups** amb la finalitat de promoure canvis i millorar les seves oportunitats vitals.
- Conèixer les maneres d'intervenir per a **promoure la participació** dels usuaris en els processos i serveis de Treball social.
- Conèixer i aplicar els mètodes de **valoració de les necessitats** amb la finalitat d'orientar una estratègia **d'intervenció**.
- **Saber dissenyar** plans d'intervenció amb les persones ateses i altres professionals tant a nivell individual com grupal.
- Saber aplicar els principals **mètodes de suport** individual, familiar i grupal.
- Ser capaç d'aplicar les estratègies per la **resolució de conflictes** a través de la negociació i la mediació.
- Detectar situacions de crisi i **valorar la urgència** de les situacions, planificar i desenvolupar accions per fer-los-hi front i revisar els seus resultats.

CONTINGUTS

BLOC I: Treball social individual i familiar. Aportacions bàsiques per a la comprensió

- Elements de la intervenció individual i familiar
- Aportacions bàsiques per a la comprensió
- Teories psicològiques
- Importància de l'entorn
- Conceptes bàsics sobre la família, estructura i funcionament

BLOC II: La dimensió metodològica

- El procés metodològic en el Treball Social Individual
- Metodologia de la intervenció: Estudi, Avaluació diagnòstica, Pla de treball, Intervenció/tractament, Avaluació.

BLOC III: Eines i habilitats per la intervenció

- La relació d'ajuda professional: conceptes clau.
- L'entrevista en treball social
- Tècniques de documentació i registre de dades: Història social, Informe social, aspectes ètics de la informació.

BLOC IV: El treball de grup en el treball social

- El treball amb grups en el treball social: concepte i accepcions, objectius, tipologia.

BLOC V: Aspectes estructurals i evolutius dels grups

- Aspectes conceptuals. Classificacions, origen i formació, desenvolupament i fases dels grups.
- Estructura del grups. Estatus, rol, normes, cohesió, comunicació.

BLOC VI: Eines i habilitats per la planificació i conducció de grups

- Organitzar un grup
- Planificació del grup

- Tècniques de treball en grup
- El treballador social i el grup

BLOC VII: Els grups de professionals

- El treball en equip
 - Organització
 - Dinàmica grupal
 - Les reunions
-

METODOLOGIA

Activitats presencials

Grup mitjà:

- Aprenentatge basat en problemes
- Debat
- Estudi de cas
- Pràctiques d'aula
- Propostes i discussió de casos pràctics.

Grup Gran

- Lliçó magistral

Activitats no presencials

- Lectura i cerca d'informació
- Preparació estudi de cas
- Elaboració d'un projecte d'intervenció
- Elaboració de les activitats d'avaluació continuada

AVALUACIÓ

És obligatòria l'assistència a aquelles activitats que impliquen un aprenentatge directe i experimental a l'aula en un percentatge no inferior al 80%. Aquestes activitats corresponen a les realitzades en grup mitjà.

Caldrà lliurar o realitzar totes les activitats demanades en el temps indicat.

Les activitats d'avaluació consistiran en:

- Dos treballs en grup petit (20% cadascun d'ells)
- Dues proves escrites sobre continguts de l'assignatura (30% cadascuna d'elles).

BIBLIOGRAFIA

- ALCOVER DE LA HERA, C.M.(1999) " Aproximaciones al concepto de grupo y tipos de grupo", a Gil Rodríguez y Alcover de la Hera, *Introducción a la Psicología de los grupos*. Madrid: Editorial Pirámide.
- ANTONS, K. (1981) *Práctica de la dinámica de grupos..* Barcelona: Herder.
- AYESTARÁN, S. (Ed) (1996) "La formación del grupo", a *El grupo como construcción social*. Barcelona: Plural.
- BARBERO, J.M. (2003) "El método en Trabajo Social", a Fernández, T. i Alemán C. (coords.) *Introducción al trabajo social*. Madrid: Alianza Editorial.
- BECK-GERNSHEIM, E. (2003) *La reinención de la familia. En busca de nuevas formas de convivencia*. Paidós.
- BERMEJO, J.C. (1998) *Apuntes de relación de ayuda..* Santander: Sal Terrae.
- BERNLER G. I JOHNSON L. (1997) *Teoría para el trabajo psicosocial*. Buenos Aires: Ed. EPPAL i Espacio Editorial. Biblioteca Nueva.
- BROWN, A. (1988) *Treball de grup*. Barcelona: Editorial Pòrtic.
- CAMPANINI, A, I LUPPI, F. (1996) *Servicio Social y Modelo Sistémico*. Barcelona: Paidós.
- CEMBRANOS, F. I MEDINA, J.A. (2003) *Grupos inteligentes. Teoría y práctica del trabajo en equipo*. Madrid: Editorial Popular.
- CONTRERAS DE WILHEM, Y. (1980) *Trabajo social de grupos*. México, D.F.: Editorial Pax México.
- DE ROBERTIS, C. (2003) *Fundamentos del trabajo social*. Valencia: Nau Llibres.
- ESCARTÍN, PALOMAR I SUÁREZ.(1997) *Introducción al Trabajo Social II (Trabajo social con individuos y familias)*
- FERNÁNDEZ , T., PONCE DE LEÓN, L. (2012) *Trabajo social individualizado. Metodología de la intervención*. Madrid. Ediciones Académicas.
- KISNERMAN, N. (1976) *Servicio Social de grupo*. Buenos Aires: Humanitas.
- LINARES, JUAN LUIS (2006) *Las formas del abuso. La violencia física y psíquica en la familia y fuera de ella*. Paidós
- PLENCHETTE-BRISSENET, C. (1987) *Mètode de Treball en Equip*. Barcelona: Editorial Pòrtic.
- QUEJIDO,P. I TREPAT,M. (2003) "Trabajo con grupos. Crónica de la cotidianidad". En *Trabajo Social y Salud* nº 44. Març 2003.
- RICHMOND, M. (1995) *El caso social individual. El diagnóstico social. Textos seleccionados*. Madrid: Thalasa.
- ROSSELL, T. (1990). *La entrevista en el trabajo social*. Barcelona: Hogar del Libro.
- ROSSELL, T. (1998) "Trabajo social de grupo: grupos socioterapéuticos y socioeducativos" a *Cuadernos de Trabajo Social. Nº 11*. Escuela Universitaria de Trabajo Social. Universidad Complutense de Madrid.
- ROSSELL, T. (1999) " El equipo interdisciplinario" a *Revista de Servicios Sociales y Política Social* nº 46. Madrid: Consejo General de colegios oficiales de DTS y AASS.
- RUEDA, J.M. (1985) "L'abordatge interdisciplinar dels problemes socials" a *Revista de Treball*

Social nº 97. Barcelona : Col·legi de DTS i AASS de Catalunya.

ZAMANILLO, T. (2008) *Trabajo social con grupos y pedagogía ciudadana*. Madrid: Síntesis

ZASTROW, CH. H. (2008) *Trabajo social con grupos* Madrid: Paraninfo

CRONOGRAMA

SETMANA	BLOC	OBJECTIUS	ACTIVITAT	DESCRIPCIÓ	AVALUACIÓ
1	Bloc 1 - Elements de la intervenció individual i familiar. - Aportacions bàsiques per a la comprensió. - Teories psicològiques. - Conceptes bàsics estructura familiar. - Importància de l'entorn.	Conèixer els diferents elements presents en la intervenció i la relació entre ells. Comprendre i emprar correctament la terminologia professional. Conèixer els conceptes bàsics sobre l'estructura familiar. Aprendre a analitzar la demanda.	Lliçó magistral	Activitat presencial GG	Prova escrita a l'aula sobre textos indicats per la professora, que servirà de base per la discussió en grup mitjà 10%
2			Estudi de cas	Activitat presencial GM	
3					
4					
5	Bloc 2 - El procés metodològic en el Treball Social Individual. - Metodologia de la intervenció. - Estudi. - Avaluació diagnòstica. - Pla de treball. - Intervenció/tractament. - Avaluació.	Conèixer el procediment metodològic per la intervenció individual i familiar. Analitzar les diferents etapes i les variables que inclouen cada una d'elles. Avesar en la reflexió i la proposta conscient en el procés d'intervenció. Familiaritzar-se amb diferents tècniques d'intervenció.	Lliçó magistral	Activitat presencial GG	Dossier sobre el treball de casos: 20%
6			Pràctiques a l'aula Treball de cas	Activitat presencial GM	
7					
8			Lectura i cerca d'informació	Activitat no presencial IND.	
9				Activitat no presencial GP	
10			Elaboració projecte intervenció		
11	Bloc 3 - Eines i habilitats per la intervenció - La relació d'ajuda - La relació d'ajuda professional: conceptes clau. - L'entrevista	Analitzar la relació d'ajuda com a eina d'intervenció. Comprendre els diferents elements que intervenen en la situació d'entrevista. Analitzar i reflexionar sobre els factors que influeixen en la re-	Lliçó magistral	Activitat presencial GG	
12			Pràctiques a l'aula: resolucions de situacions	Activitat presencial GM	
13					
14					

15	- Tècniques de documentació i registre de dades	lació assistencial. Aprendre tècniques de registre de dades. Familiaritzar-se amb l'informe social i facilitar la utilització d'un llenguatge professional correcte.	simulades, dramatitzacions. Preparació de la prova escrita Elaboració de l'informe social.	Activitat no presencial IND. Activitat no presencial IND	Prova escrita: 20%
1 2 3	Bloc 4 - El treball amb grups en el treball social - Què es el treball social amb grups? - Treball de grup: concepte i accepcions - Objectius del Treball social de grup. - Tipologia.	Conèixer les bases conceptuals del treball social de grup. Saber distingir entre els diferents tipus de grups i la seva utilitat.	Lliçó magistral Pràctiques a l'aula: aprenentatge basat en problemes. Lectura i cerca d'informació.	Activitat presencial GG Activitat presencial GM Activitat no presencial	
4 5 6 7	Bloc 5 - El grup - Aspectes conceptuals - Estructura dels grups - Els axiomes de la comunicació - Comunicació en el grup: incompleta, ambigua, contradictòria, latent.	Conèixer els aspectes estructurals del grup. Conèixer els diferents models de desenvolupament del grup. Identificar les fases més consensuades en la literatura sobre el tema i els fenòmens habituals en cada una d'elles. Conèixer els aspectes comunicatius en la dinàmica grupal.	Lliçó magistral Propostes i discussió de casos pràctics. Lectura i anàlisis de documents	Activitat presencial GG Activitat presencial GM Activitat no presencial	Prova escrita a l'aula sobre textos indicats per la professora, que servirà de base per la discussió en grup mitjà 10%
8 9	Bloc 6 - Eines i habilitats per la planifica-	Aprendre a planificar la creació d'un grup. Conèixer els criteris bàsics per	Lliçó magistral	Activitat presencial GG	

10	ció i conducció de grups - Registre i documentació - Tècniques pel treball en grup	utilitzar tècniques de dinamització dels grups. Conèixer la funció del treballador social en relació als objectius del grup.	Estudi de cas	Activitat presencial GM	Treball planificació grupal: 20%
11			Lectura d'informació	Activitat no presencial IND.	
12					
13	Mòdul 7 - Els grups de professionals	Identificar i diferenciar el treball en grup del treball en equip Adquirir els coneixements necessaris per incorporar-se en un equip de treball. Aprendre a conduir reunions.	Lliçó magistral	Activitat presencial GG	Prova escrita: 20%
14			Estudi de cas	Activitat presencial GM	
15			Lectura d'informació Preparació de la prova escrita	Activitat no presencial IND. Activitat no presencial	